

13

El s Objectius de Desenvolupament
Sostenible al món local

ACCIÓ CLIMÀTICA

Agenda 2030

www.diba.cat

**Diputació
Barcelona**

Introducció

El setembre de 2015, i amb l'acord històric de 193 països, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible i els seus 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), com a instrument global amb un ampli abast i una importància sense precedents.

L'Agenda 2030 pretén redundar en benefici de tothom i es compromet a **no deixar ningú enrere** i arribar a totes les persones amb necessitats o marginades, siguin on siguin, per tal de respondre als seus problemes i vulnerabilitats. Aquest és un dels fonaments més importants d'aquesta ambiciosa i transformadora Agenda, dels seus 17 ODS i de les 169 fites.

Com a compromís mundial, busca que tots els estats es proposin fermament posar fi a la pobresa i la fam, a combatre les desigualtats, protegir els drets humans, especialment de les persones més excloses i de major vulnerabilitat, promoure la igualtat de gènere i l'empoderament de les dones i les nenes, construir societats pacífiques, justes i inclusives i garantir una protecció resilient del planeta i dels seus recursos naturals.

Els ODS són disset objectius de caràcter ambiental, social i econòmic que guien la implementació de l'Agenda 2030. Tots els objectius estan molt relacionats: per avançar en un cal avançar també en d'altres. Volen ser unes fites concises, fàcils de comunicar, orientades a l'acció i aplicables a tots

els països. Per altra banda, incideixen en cinc esferes d'importància crítica de l'Agenda, les anomenades 5 P: Persones [*People*], Pau [*Peace*], Planeta [*Planet*], Prosperitat [*Prosperity*] i Aliances [*Partnership*].

Els governs locals són al centre de l'Agenda 2030 ja que, més enllà de l'Objectiu 11 sobre les ciutats i comunitats sostenibles, tots els ODS tenen metes que apel·len directament a les responsabilitats locals. En aquest sentit, la localització és el procés que té en compte el context subnacional en el compliment de l'Agenda, des de la definició dels objectius, la incidència i la sensibilització, fins a la implementació i l'ús d'indicadors per mesurar i avaluar el procés. Localitzar no significa un canvi radical, sinó una oportunitat per reorientar les prioritats i polítiques locals, i demostrar el paper dels municipis en la reducció de desigualtats i en l'assoliment dels ODS a escala nacional i global.

Amb aquest document, volem donar a conèixer els 17 ODS de l'Agenda 2030 i, especialment, fer referència a l'important paper que els governs locals i la ciutadania han de tenir per implementar-la. Per això, el document aporta alguns recursos i eines que poden ajudar en l'assoliment dels ODS i dona idees a la ciutadania a l'hora d'implicar-s'hi.

9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURES

10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS

11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

12 CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES

13 ACCIÓ CLIMÀTICA

14 VIDA SUBMARINA

15 VIDA TERRESTRE

16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES

17 ALIANÇA PELS OBJECTIUS

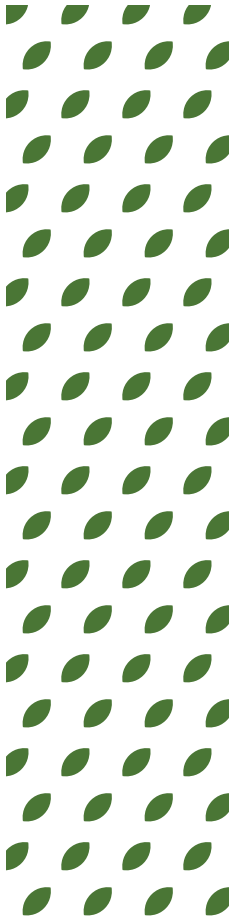
13

ACCIÓ CLIMÀTICA

ADOPTAR MESURES URGENTS PER COMBATRE EL CANVI CLIMÀTIC I ELS SEUS EFECTES

El canvi climàtic és el repte ambiental més rellevant a què ha de fer front la humanitat al segle XXI i cap país en pot restar al marge.

L'ODS 13 ens commina a prendre mesures per combatre el canvi climàtic, centrades en la reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, d'acord amb el que es vagi establint al Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic.

Això comporta integrar les accions contra el canvi climàtic en totes les polítiques públiques (de l'economia a la salut, passant per tots els àmbits de govern), implementar mesures d'adaptació als efectes del canvi climàtic, desenvolupar plans de prevenció i d'actuació davant fenòmens extrems, i educar intensament la ciutadania perquè actuï en conseqüència i aprengui a protegir-se de forma autònoma en situacions crítiques.

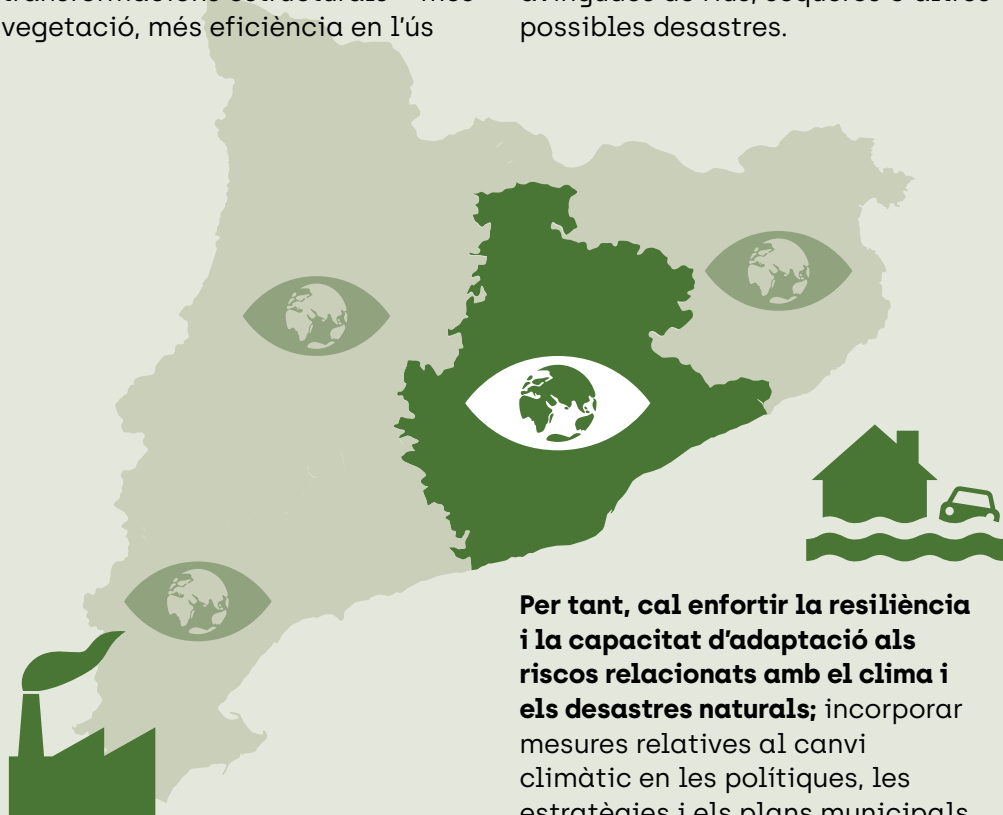
La importància de l'ODS 13 per als governs locals

El paper dels governs locals en la gestió dels efectes del canvi climàtic és especialment important.

Els esforços d'adaptació al canvi climàtic en l'àmbit local han d'incloure un conjunt de transformacions estructurals —més vegetació, més eficiència en l'ús

de l'aigua— i la previsió davant de situacions excepcionals com onades de calor, temporals, inundacions per avingudes de rius, sequeres o altres possibles desastres.

Els governs locals han d'integrar l'adaptació a la planificació urbana i la mitigació del canvi climàtic per tal de reduir les emissions i augmentar la seva resiliència davant les commocions mediambientals.

Per tant, cal enfortir la resiliència i la capacitat d'adaptació als riscos relacionats amb el clima i els desastres naturals; incorporar mesures relatives al canvi climàtic en les polítiques, les estratègies i els plans municipals, així com millorar l'educació, la conscienciació i la capacitat humana i institucional relacionada amb la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació a aquest canvi, la reducció dels seus efectes i l'alerta primerenca.

**ELS 311 MUNICIPIS
DE LA PROVÍNCIA DE BARCELONA
EMETEN ANUALMENT
A L'ATMOSFERA
PROP DE 25 MILIONS
DE TONES
DE CO₂.**

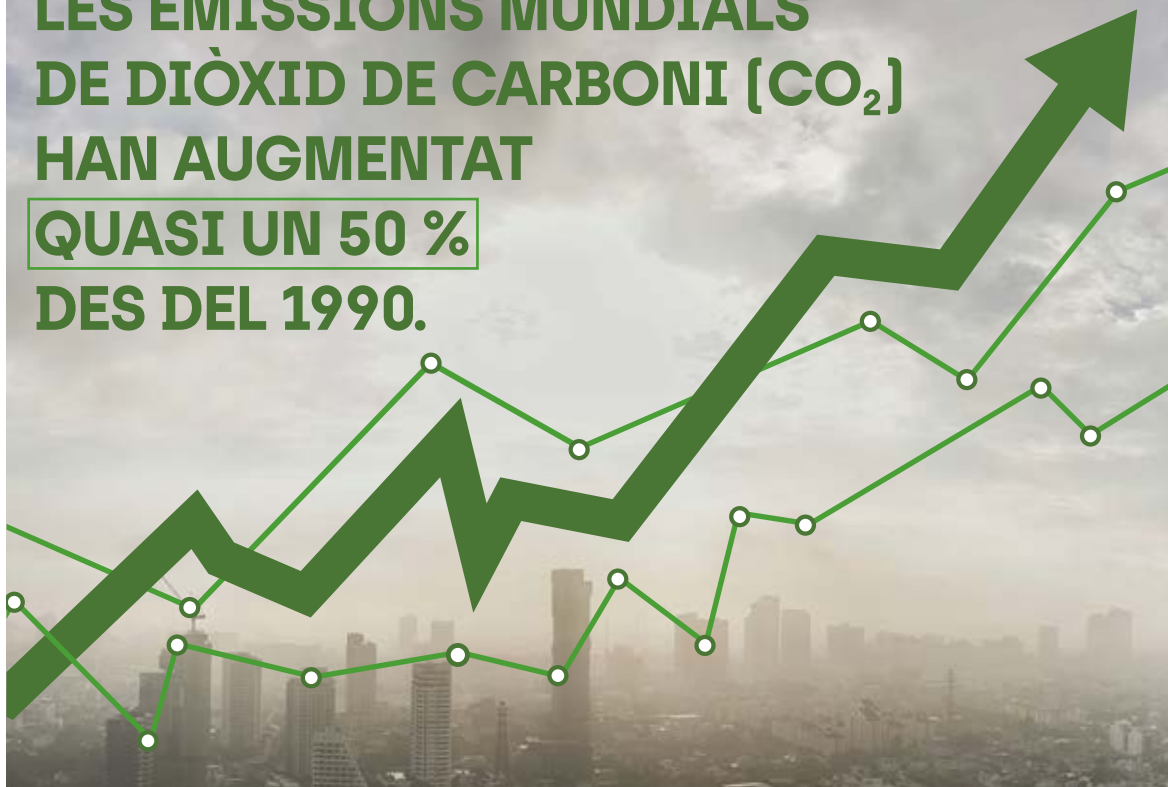
**MITIGAR EL CANVI CLIMÀTIC
POT EVITAR 250.000 MORTS
A L'ANY A CASA
NOSTRA.**

**LES EMISSIONS MUNDIALS
DE DIÒXID DE CARBONI (CO₂)
HAN AUGMENTAT**

QUASI UN 50 %

DES DEL 1990.

**LA CONTAMINACIÓ DE L'AIRE
MATA 7.000.000 DE PERSONES
A TOT EL MÓN CADA ANY.**

Què podem fer des dels ens locals per a l'assoliment d'aquest ODS?

Elaborar i executar un Pla d'acció per a l'energia sostenible i el clima (PAESC), document que conté les accions que cada ens local ha de dur a terme per superar els objectius establerts per la UE per al 2030, i així, anar més enllà de la reducció del 40 % de les emissions de CO₂ al seu terme.

Afavorir la coordinació de tots els agents implicats en el desenvolupament sostenible i la lluita contra el canvi climàtic —administracions, sector privat, entitats i ciutadania— per tal de crear sinergies que garanteixin la participació de tothom en el disseny sostenible de la ciutat.

Elaborar i executar un pla de resiliència urbana per tal d'afrontar, recuperar-se i millorar l'eficiència de la resposta davant d'impactes d'origen natural, humà o tecnològic.

Fomentar la reducció dels desplaçaments amb vehicles privats i de combustibles fòssils i promoure els desplaçaments amb transports menys contaminants.

Impulsar la naturalització dels espais públics de la ciutat i la promoció de la gestió sostenible del verd urbà.

Impulsar actuacions de prevenció de residus i de sensibilització sobre la recollida selectiva.

Promoure accions de sensibilització ambiental ciutadana per a l'acció climàtica i de divulgació general per a la transició energètica, l'adaptació al canvi climàtic i l'emergència climàtica.

Elaborar un pla de millora de la gestió ambiental de les instal·lacions i els equipaments municipals, així com de les dinàmiques de treball del personal que hi treballa, que posi en relleu la sensibilitat i el comportament exemplar del govern local amb el medi ambient i el clima vers la ciutadania.

Què podem fer com a ciutadans per contribuir-hi?

Compreu només allò que us sigui necessari. Entre el 20 % i el 50 % del que comprem acaba a la deixalleria.

Utilitzeu el transport públic, les bicicletes urbanes i altres mitjans de transport ecològics.

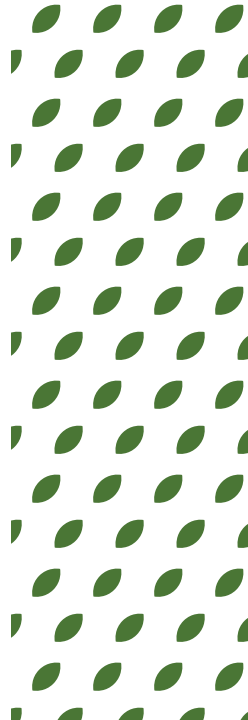
Feu un bon manteniment del vostre vehicle: així serà menys contaminant.

Mentre no els utilitzeu, desconnecteu el televisor, l'ordinador i altres dispositius electrònics.

Reduïu la generació de residus [compreu a granel, utilitzeu bosses de roba o cistells, etcètera].

Milloreu l'aïllament dels habitatges. D'aquesta manera, evitarem el malbaratament d'energia i reduïrem les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.

Participeu en programes de reforestació, de prevenció d'incendis i contra l'erosió.

PER SABER-NE MÉS

Recursos per a ens locals

CGLU (Ciudades y Gobiernos Locales Unidos) - Cambio climático
<https://www.uclg.org/es/temas/cambio-climatico>

Generalitat de Catalunya - Canvi climàtic. El suport a les accions del món local
https://canviclimatic.gencat.cat/ca/ambits/Suport_accions_locals/

Generalitat de Catalunya - Canvi climàtic. Exemples i fitxes de mesures de reducció
https://canviclimatic.gencat.cat/ca/ambits/mitigacio/acords_voluntaris/recursos_per_reduir_emissions/exemple-de-mesures/

Generalitat de Catalunya - Guia i experiències de referència per a la implantació de la recollida selectiva de residus municipals
http://residus.gencat.cat/web/.content/home/lagencia/publicacions/prevencio/guia_experiencies_implantacio_rsrn.pdf

Diputació de Barcelona - Pacte dels Alcaldes i les Alcaldesses pel Clima i l'Energia
<https://www.diba.cat/web/alcaldespelclima/presentacio>

Diputació de Barcelona - Entorn urbà i salut. Adaptació al canvi climàtic
<https://www.diba.cat/web/entorn-urba-i-salut/adaptacio-del-canvi-climatic>

Recursos per a la ciutadania

Generalitat de Catalunya – Canvi climàtic
<https://canviclimatic.gencat.cat/ca/canvi/>

Ajuntament de Barcelona - Moure's amb vehicle privat contamina l'aire que respire
https://ajuntament.barcelona.cat/lafabricadelsol/sites/default/files/Capsula_ciutat_mobilitat.pdf

Ajuntament de Barcelona – La bici a la ciutat
<https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/sites/default/files/documents-i-mes/document/261/sostenibilitat14.pdf>

Diputació de Barcelona - Exposició virtual «Treballem per una energia sostenible»
<https://view.genial.ly/5ebd69a44a81770d9df4c049>

**Diputació
Barcelona**

**Coordinació d'Estratègia Corporativa i Concertació Local
Servei d'Agenda 2030 i Participació**

Rambla de Catalunya, 126

08008 Barcelona

Tel. 934 723 027

s.agenda2030p@diba.cat · www.diba.cat/ods

Edició i producció:
Subdirecció d'Imatge Corporativa i Promoció Institucional
Coordinació tècnica i textos: Servei d'Agenda 2030
i Participació de la Diputació de Barcelona